

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 103/25

U Luxembourggu 1. kolovoza 2025.

Presuda Suda u spojenim predmetima C-758/24 | [Alace] i C-759/24 | [Canpelli]¹

Međunarodna zaštita: određivanje treće zemlje kao „sigurne zemlje podrijetla” mora moći podlijeagati djelotvornom sudskom nadzoru

Državljaninu treće zemlje može se odbiti zahtjev za međunarodnu zaštitu po ubrzanom postupku na granici ako je država članica njegovu zemlju podrijetla odredila kao „sigurnu”. Sud pojašnjava da se to određivanje može izvršiti zakonodavnim aktom, pod uvjetom da se nad njime može provesti djelotvoran sudski nadzor koji se odnosi na poštovanje materijalnih kriterija utvrđenih pravom Unije. Izvori informacija na kojima se temelji to određivanje moraju biti dostupni podnositelju zahtjeva i nacionalnom sudu. Međutim, država članica ne može uključiti zemlju na popis sigurnih zemalja podrijetla ako potonja ne pruža dostatnu zaštitu svojem cjelokupnom stanovništvu.

U skladu s Direktivom 2013/32/EU² države članice mogu ubrzati i provoditi razmatranje zahtjevâ za međunarodnu zaštitu na granici ako su ih podnijeli državljani trećih zemalja za koje se smatra da pružaju dostatnu zaštitu. U Italiji se to određivanje trećih zemalja kao „sigurnih zemalja podrijetla” od listopada 2024. provodi zakonodavnim aktom. U skladu s tim aktom, Bangladeš se u Italiji smatra takvom „sigurnom zemljom podrijetla”.

U tom je kontekstu dvoje državljana Bangladeša, koje su talijanska tijela spasila na moru, upućeno u ustanovu za zadržavanje u Albaniji u skladu s Protokolom Italija – Albanija³, gdje su podnijeli zahtjeve za međunarodnu zaštitu. Talijanska su tijela njihove zahtjeve razmotrila u ubrzanom postupku na granici te su ih odbila kao neosnovane jer se njihova zemlja podrijetla smatra „sigurnom”.

Podnositelji zahtjevâ osporavali su odluke o odbijanju pred redovnim sudom u Rimu, koji se obratio Sudu Europske unije kako bi razjasnio primjenu koncepta sigurne zemlje podrijetla i obveze država članica u pogledu djelotvornog sudskog nadzora. Sud koji je uputio zahtjev tvrdi da se, za razliku od prethodnog uređenja, zakonodavnim aktom iz listopada 2024. ne definiraju izvori informacija na koje se talijanski zakonodavac oslanja kako bi ocijenio sigurnost zemlje. Stoga je i podnositelju zahtjeva i pravosudnom tijelu uskraćena mogućnost osporavanja i nadzora zakonitosti takve pretpostavke sigurnosti, ispitivanjem osobito podrijetla, mjerodavnosti, pouzdanosti, relevantnosti, aktualnosti i potpunosti tih izvora.

Sud odgovara da se **pravu Unije ne protivi to da država članica zakonodavnim aktom odredi treću zemlju kao sigurnu zemlju podrijetla, pod uvjetom da se nad tim određivanjem može provesti djelotvorni sudski nadzor.** Taj nadzor mora se odnositi na poštovanje materijalnih uvjeta za takvo određivanje predviđenih u Prilogu I. Direktivi, osobito kada je podnesen pravni lijek protiv odluke kojom se odbija zahtjev za azil u okviru ubrzanog postupka koji se primjenjuje na državljane tako određenih zemalja.

Sud također naglašava da **izvori informacija na kojima se temelji takvo određivanje moraju biti dovoljno dostupni i podnositelju zahtjeva i nadležnom sudu.** Tim se zahtjevom nastoji zajamčiti djelotvorna sudska zaštita, koja podnositelju zahtjeva omogućuje da učinkovito ostvari svoja prava, a nacionalnom sudu da u potpunosti provede svoj nadzor. Nadalje, sud može, kad provjerava poštuje li takvo određivanje uvjete predviđene Prilogom I. Direktivi, uzeti u obzir informacije koje je sâm prikupio, pod uvjetom da provjeri njihovu pouzdanost i da dvjema strankama u postupku pruži priliku da se očituju o tim dodatnim informacijama.

Naposljetku, Sud pojašnjava da do stupanja na snagu nove uredbe koja će zamijeniti Direktivu koja se trenutačno primjenjuje, **država članica ne može kao „sigurnu” zemlju podrijetla odrediti treću zemlju koja za određene kategorije osoba ne ispunjava materijalne uvjete za takvo određivanje.** Nova uredba⁴, koja omogućuje da se predvide iznimke za takve kategorije jasno prepoznatljivih osoba, primjenjivat će se od 12. lipnja 2026., ali zakonodavac Unije može taj datum pomaknuti unaprijed.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne rješava spor pokrenut pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda dostupne su na „Europe by Satellite” ☎ (+32) 2 2964106.

[Ovdje](#) možete pronaći videozapis s objašnjenjem predsjednika Suda Europske Unije o presudi.

Ostanite povezani!

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

² [Direktiva 2013/32/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: Direktiva).

³ Protokolom između Italije i Albanije, koji je zaključen u Rimu 6. studenoga 2023. i ratificiran zakonom br. 14 od 21. veljače 2024., uspostavlja se ustanova za zadržavanje i repatrijaciju na albanskom državnom području, ali pod talijanskom jurisdikcijom. Ta je ustanova namijenjena podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu i omogućava primjenu ubrzanog postupka na granici za državljane zemalja koje se smatraju sigurnima.

⁴ [Uredba \(EU\) 2024/1348](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2013/32/EU.